

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De purificatione beate marie virginis. Cap[itulum]. lxxij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

bluce in quibusdam ecclesijs scripta leguntur. Extrat liber de spiritu sancto: quem de syra lin gua vertit in grecam. Hunc beatus hieronymus legisse se dicit: et acumen ingenij illius etiam in translatione notasse. Hec ille in libro de vis ris illustribus.

De sancto paulo epō: Cap. lxxi.

Julius episcopus tre

castinus fuit. Julius vita vir tutibus claruit et mos preciosa miraculis celeberrimis com mendatur. Qui et in christo do mino diem clausit extremum kalendas february: vt dicit ado.

De purificatione beate marie virginis. Cap. lxxij.

Arifica

to beate Ma rie sempervir ginis quadra gesimo die a natiuitate do

mini facta est videlicet quar to non. february. Preceperat enim lex Leuit. duodecimo. Ut mulier que suscepto semine fi

litum peperisset: immunda esset septem diebus scilicet a consortio hominum quibus comple tis munda quidam efficiebatur quo ad confor tium hominum: sed adhuc triginta tribus die bus immunda erat quoad templi ingressum. Tandē quadragesimo die templū intrabat: et pue rā cū munerib⁹ offerebat. Si vero feminā pepit duplicabant dies: et quoad homi⁹ consortiū: et quo ad templi ingressum. Hoc autē idcirco deus pre cepit: vt sicut quadragesimo die a conceptione anima in suo templo corpori maris infunditur: et carnis admittione maculatur: sic puer qua dragesimo die in templum materiale induca tur: templumq; ingrediens per hostis ab ipsa carnis macula experietur. Vel moraliter lo quendo: vt per hoc detur intelligi: qd illi templū celeste intrare merentur: qui precepta decalo gi cum fide quattuor euangeliorum obseruare nituntur. In partēte vero feminā dies du plicantur quoad templi ingressum: sicut dupli cantur quoad corporis formationē. Nam sicut quadraginta diebus corpus masculi organiza tur: et perficitur: et in quadragesimo anima in funditur: sic corpus femine in octuagesimo. Appellatur autem hoc festum triplici noie: scilicet purificatio: hyppopanti: et candelaria. Primo enim purificatio dicitur: ex eo qd qua dragesimo die natiuitatis domini beata virgo ad templum venit: vt fm legis consuetudi nem mundaretur: eam tamen sub illa lege non teneretur: quia non peperit suscepto semine;

sed mystico spiramine. Unde moyses addit sus cepto semine: cum tamē non esset necesse quā tum ad omnes mulieres: que suscepto semine pariunt: sed ideo addidit: vt dicit Bernardus. qui timuit in matrem domini blasphemiam ir rogarē. Voluit tamen in hoc se legi subdere propter quattuor rationes. Prima ratio est: vt daretur humilitatis exemplum. Nam talis hu militas non solum fuit ex parte matris: sed etiam ex parte filij: qui in natiuitate habuit se vt pauper homo: in circuncisione vt pauper et peccator homo: sed in purificatione vt pauper et peccator et seruus homo: vt pauper in eo qd pauperum oblationes elegit: vt peccator in eo qd ipse cum matre purgari voluit: vt seruus in eo qd redimi decreuit. Sicut etiam prius vol uerat circuncidi: et postmodum voluit bap tizari: non propter culpam purgandam: sed pro pter eius humilitatem maximā ostendendam: vnde Bernardus. Vere beata virgo non est tibi opus purificatione: sed nunquid filio tuo opus erat circuncisione. Esto inter mulieres tanq; vna illarum: sicut et filius tuus in medio puerorum sicut vnus illorum. Secunda ra tio est: vt legem impleret. Non enim venerat do minus legem soluere: sed adimplere. Quam si soluisset: iudei ipsum merito repulissent: tanq; dissimilem patribus et legis traditiones mi nime obseruantem. Triplici autem legi se chri stus et matrem hodie subiecit. Primo legi purificationis in significationem virtutis: vt post qd omnia bene fecerim⁹: dicamus serui inu tiles sumus. Secundo legi redemptionis ad exemplum humilitatis. Tertio legi obla tionis ad exemplum paupertatis. Tertia ra tio est: vt legē purificationis terminaret. Sicut enim adueniente luce cessat tenebra: et adue niente sole recedit umbra: sic adueniente puri ficatione vera: terminata est purificatio typica que purificatio vera christus est. Quarta ra tio est: vt nos spiritualiter purificandos instrue ret. Debemus enim purificari domini templū ingrediens: peccata nostra oblationibus et clemosynis redimētes: gemitus columbarū pro peccatis emittētes: et turturū pudicitiam habentes. Veniens autē beata maria ad tem plum filium suū obtulit et eum quinq; siclis red emit. Nam quedam primogenita redimeban tur: sicut primogenita decimo primo tribuum que redimebantur: sed adulti in templo domi no seruiebant: et sicut primogenita mundorum animalium que in sacrificio offeriebant. Quedam commutabantur vt primogenita asini que commutabantur oue. Quedam occidebantur: vt primogenita canis. Cum ergo christus fue rit de tribu iuda patet qd debuit redimi. Obu lerunt etiam pro eo dño par turturus aut duos pullos columbarū. Hec enim erat oblatio pau perum: sed agnus oblatio diuini. Et nota tres

oblationes de domino factas. Prima est de ipso a parentibus. Secunda de ipso et de autibus. Tertiam fecit ipse in cruce pro omnibus. Prima ostendit eius humilitatem: quia dominus se legi subiecit. Secunda eius paupertatem: quia pauperem oblationem elegit. Tertia eius charitatem: quod se pro peccatoribus tradidit. In curre autem significatur pulchritudo castimonie. In columba amaritudo penitentie. Secundo hoc festum dicitur hyppopati: quod idem quod obuiatio: quia Symeon et Anna obtulerunt domino: cum ad templum deferretur: et dicitur ab hyppo: quod est ire: et anti quod est contra. Tunc autem accepit eum symeon in vultus suas. Et attēde de christo mirabilem eximiam actionem factam: ut ille qui est splendor glorie et figura substantie dei: durus cecorum ac via se ab hominibus duci sinat: ut scilicet ille qui est portans omnia verbo virtutis sue: in vultu senis se recipi et portari permittat: qui tamen se portantem baiulabat: iuxta illud. Senex puerum portabat: puer autem senem regebat. Ut etiam ille qui est purgationem peccatorum faciens: hodie se pro peccatore purificari non recusat. Tunc autem symeon benedixit ei dicens. Nunc dimittis seruum tuum domine secundum te. Et appellat eum tribus nominibus scilicet salutare: lumen: et gloriam plebis israel. Et hoc triplici ratione. Primo propter nostram iustificationem: ut dicatur salutare et mittendo culpam: lumen dando gratiam. gloria plebis sue dando gloriam. Est enim salus: quia redemptor: lux quia doctor: gloria quia premiator. Secundo propter huius festi triplicem denominationem: nam dicitur purificatio quoad purgationem culpe: propter quod dicitur salutare. Dicitur candelaria quoad illuminationem gratie: propter quod dicitur lumen. Dicitur hyppopanti quoad collationem glorie: propter quod dicitur gloria plebis sue. In collatione enim gloria occurremus obuiam christo in aera: et sic semper cum domino erimus. Tertio propter triplicis diuini aduentus operationem: venit enim primo dei filius in carne ad homines salvandos: et ideo dicitur salutare. Venit secundo spiritus sanctus in igne ad apostolos illuminandos: et ideo dicitur lumen. Venit tertio christus in maiestatis sede ad electos glorificandos: et ideo dicitur gloria plebis sue. Tertio hoc festum dicitur candelaria: ex eo quod candelae accense in manibus portantur: quod ecclesia ordinavit fieri triplici ratione. Primo enim propter remouendam erroneam superstitionem. Romani enim olim in kalendis februariis ad honorem februae matris martiis: de quo in quintum annum cum cereis et facibus tora nocte illustrabant: ut filius suus bellis victoriam de inimicis concederet: et illud spatium dicebatur lustrum. Senes etiam februas

rio sacrificabant februas: id est pulsoni deo inferorum et ceteris inferis: et hoc pro animabus suorum antecessorum. Et ut propiciarentur eorum solennes hostias eis offerbant: et tota nocte cum cereis et facibus vigilabant. Et quia difficile est consuetudinem dimittere: christiani de gentibus ad fidem conuersi difficile hanc paganorum consuetudinem dimittere poterant. Ideoque Sergius papa hanc consuetudinem in melius commutauit: ut scilicet christiani ad honorem matris domini omni anno ecclesias cum cereis benedictis illustrando circumiret: ut solennitate stante intentio mutaretur. Secundo propter ostendendum virginis sanctificationem: ne crederetur ipsam purificationem indiguisse: ut ergo ostendatur quod tora fuit luminosa et resplendens: ideo luminosos cereos deferendos ordinauit ecclesia. Adeo namque sanctitate resplenduit: quod non solum aliquod ad peccatum inclinatum in ea non fuit: sed etiam virtus eius sanctitatis ad alios se extendit. Ita quod etiam in aliis motus carnalis concupiscentie extinguit: unde dicunt iudei quod cum Maria pulcherrima fuerit: a nullo tamen concupiscentie concupiscentie. Tertio propter mysticam significationem et in capite et in membris. In capite enim candelae accensa christum significat. In cereo namque tria sunt: que denotant tria que in christo fuerunt. Nam cera quam apes gignunt sine commixtione significat carnem christi natam de virgine sine corruptione. Lychinum in cera latens significat animam candidissimam in carne latentem. Ignis vero siue lumen significat diuinitatem: quod deus noster ignis consumens est. In membris vero: quia per hoc instrumur: quomodo coram deo purificari debemus: ut scilicet habeamus fidem veram: actionem bonam: et intentionem rectam. Nam candelae accensa est fides integra eius operatione bona: quia sicut cera sine lumine mortua est: sic et fides sine operibus mortua est. Lychinum autem in cera occultatum est intentio recta in opere latens. unde Beatus Gregorius: sic fit fides in publico: ut recta intentio maneat in occulto.

De sancto Cornelio episcopo centurione. Cap. lxxiii

Cornelius centurio

episcopus beati petri apostoli discipulus et in baptismo filius fuit. Dicitur Actuum. x. Luminescentiam centurio prime cohortis que dicitur italica: ut religiosus et timens deum cum omni domo sua faciens elemosynas multas: et orationi insistens: licet adhuc gentilis: media die vidit manifeste angelum dei dicentem sibi: qualiter eius elemosyne et orationes ad deum ascenderant: propter quod deus ipsum saluari decreuerat: mandauit ut simonem